

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat tanácsi határozatra a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról – Az Európa 2020 integrált iránymutatás II. része

(COM(2010) 193 végleges)

(2011/C 21/12)

Főelőadó: **Wolfgang GREIF**

2010. május 5-én az Európai Unió Tanácsa úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ.) 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat tanácsi határozatra a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról – Az Európa 2020 integrált iránymutatás II. része

COM(2010) 193 végleges.

Az Elnökség 2010. április 27-én a „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekciót bízta meg a vélemény kidolgozásával.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2010. május 26–27-én tartott 463. plenáris ülésén (a május 27-i ülésnapon) főelőadót jelölt ki Wolfgang GREIF személyében, továbbá 134 szavazattal 9 ellenében, 12 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések

Az EGSZB

- sajnálattal látja, hogy a Tanács és az Európai Bizottság az iránymutatások elfogadásához ilyen szűk határidőt szabott meg, amely gyakorlatilag nem tesz lehetővé tényleges vitát a szervezett civil társadalommal és a parlamentekkel,
- úgy véli, hogy az iránymutatások nem tükrözik eléggé, hogy a munkanélküliség elleni küzdelem a válság fényében az egyik legfontosabb cél kellene, hogy legyen az EU és a tagállamok politikájában,
- üdvözli, hogy a dokumentum néhány iránymutatásra összpontosít, ezeket azonban túl általánosnak és túl visszafogottnak tartja ahhoz, hogy ténylegesen cselekvésre ösztönözzenek, ez pedig gyengíti az európai megközelítést,
- úgy véli, hogy a munkaerőpiacot érintő politikai ajánlások túl nagy hangsúlyt helyeznek a kínálati oldalra (kulcsszó: a foglalkoztathatóság javítása) és kéri, hogy több figyelmet kapjon a jövőbeli növekedést és innovációt ösztönző, illetve a munkahelyteremtést elősegítő, intelligens keresletpolitika,
- aggályainak ad hangot amiatt, hogy a teljes foglalkoztatás célja (amely a régi iránymutatásokban központi helyen áll) az új iránymutatásokban már nem szerepel,
- csodálkozását fejezi ki amiatt, hogy az iránymutatások nem tartalmazzák konkrét részleteket a munka minőségére vonatkozóan, és javasolja, hogy a 8. és a 9. iránymutatást vonják össze, és helyette egy külön iránymutatást vezessenek be a munkaminőség fejlesztéséről,
- üdvözli a tudásháromszög és a magasabb képzettségi szint középpontba állítását; szívesen látta volna azonban ambiciózusabb célok kitzűzését a fiatalok munkanélküliségének leküzdése és a fogyatékkal élők képzése és továbbképzése terén,
- bírálónan jegyzi meg, hogy összességében túl kevés utalás szerepel a nemek egyenlőségét célzó politikára (pl. a nők támogatására),
- nyomatékosan üdvözli „A társadalmi összetartozás erősítése és a szegénység elleni küzdelem” célkitűzést mint külön iránymutatást, erősebben ki kellene azonban hangsúlyozni a gyermekek és fiatalok elszegényedése veszélyének csökkentését,
- úgy véli, hogy az elszegényedés veszélyének csökkentése érdekében egy sor olyan stabil és megbízható mutató szükséges az előrelépések méréséhez és felügyeletéhez, amelyek mérik például a jövedelem és a vásárlóerő viszonyát, valamint a jövedelemkoncentrációt (Gini-együttható) is, és a szegénységi kockázati rátát mint általánosan használt viszonylagos szegénységi mutatót mindenképpen alkalmazni kell,
- úgy véli, hogy egyértelműbb szövegrészek szükségesek a szegénység által aránytalanul nagy mértékben fenyegetett csoportok (például a gyermeküket egyedül nevelő nők, a bevándorló háttérrel rendelkezők, az alacsony nyugdíjjogosultsággal rendelkező idősebbek, a fogyatékkal élők) integrációjáról.

2. Háttér: Az Európai Bizottság és a Tanács túl szoros ütemtervének bírálata

2.1 Az Európai Bizottság 2010. április 27-én számos új iránymutatást javasolt a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozóan. A gazdaságpolitikai alapelvekkel együtt ezek képezik az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló EU2020 stratégia megvalósításának integrált iránymutatásait. Az Európai Tanács 2010. március 25–26-án megállapodott az új stratégiáról, amelyet formálisan júniusban fogadnak el.

2.2 Az EGSZB több alkalommal helyeselte az EU jövőstratégiájának integrált, többéves megközelítését, és több ízben utalt arra, hogy a parlamentek, a szociális partnerek és a civil társadalom átfogó részvétele európai és nemzeti szinten döntő jelentőségű a politikai koordináció sikeréhez, és minden szakaszban biztosítani kell azt ⁽¹⁾.

2.3 A 2010 utáni uniós stratégiáról szóló véleményében az EGSZB azt is kérte, hogy a stratégia kiigazítása során szüntessék meg a strukturális akadályokat, amelyek a parlamentek hatékony bevonásának és egy tényleges szociális és civil társadalmi párbeszéd útjában állnak ⁽²⁾. Ennek egyik oka az volt, hogy az iránymutatások kidolgozása és átdolgozása idején már évek óta nem kielégítően folytak a konzultációk.

2.3.1 Az EGSZB az iránymutatásokról szóló több véleményében is sajnálkozott már emiatt, és nyomatékosan felkérte az Európai Bizottságot és a Tanácsot a tervezett ütemezés módosítására, különösen azokban az években, amikor a koordináció keretében kijelölik a megfelelő stratégiai irányokat. Biztosítani kell valamennyi releváns társadalmi és politikai szereplő hatékony bevonását a politikai véleménynyilvánítás folyamatába nemzeti és uniós szinten is.

2.4 Az EGSZB annál inkább sajnálja, hogy a Tanács és az Európai Bizottság ebben az évben is, amikor az EU 2020 stratégia keretében döntenek a növekedési és foglalkoztatási menetrend következő 10 évre szóló prioritásairól, ilyen szűk időkeretet szabott meg az iránymutatások elfogadásához. Ez az ütemezés gyakorlatilag nem tesz lehetővé valódi vitát a szervezett civil társadalommal és a parlamentekkel.

2.5 Ennek fényében az EGSZB megállapítja, hogy a tanácsi rendeletre tett javaslat közzététele és a rendelet elfogadásának időpontja közötti rendkívül szűk időt tekintve számára sem lehetséges, hogy a szokásos módon megbeszéléseket folytasson az EGSZB-ben képviselt érdekcsoportokkal. Úgy látja, hogy ehelyett egyfajta gyorsított eljárás keretében kényszerül véleményét nyilvánítani.

⁽¹⁾ Az EGSZB 2005. május 31-i, „Javaslat tanácsi határozatra (az EK-Szerződés 128. cikkének alkalmazásaként) a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozó iránymutatásokról” című véleménye, COM(2005) 141 végleges – 2005/0057 (CNS), előadó: Henri MALOSSE (HL C 286., 2005.11.17.), valamint 2008. február 13-i, „Javaslat tanácsi határozatra (az EK-szerződés 128. cikke értelmében) a tagállamok foglalkoztatáspolitikájára vonatkozó iránymutatásról” című véleménye, COM(2007) 803 végleges/2 V. rész – 2007/0300 (CNS), előadó: Wolfgang GREIF (HL C 162., 2008.6.25., 92. o.).

⁽²⁾ HL C 128., 2010.5.18., 3. o.

2.6 Az EGSZB ezért minden olyan felvetést megért, amely az integrált iránymutatásokról szóló döntéshozatal ennek megfelelő elhalasztása mellett foglal állást, főként ilyen helyzetben, amikor az EU a következő 10 évre szóló átfogó fejlesztési stratégiáját készül kidolgozni.

2.6.1 Az EGSZB egy ilyen néhány hónapos halasztás esetén, amelyet kifejezetten üdvözölne, fenntartja magának a jogot, hogy az e véleményben szereplő megjegyzésekről és ajánlásoktól függetlenül egy saját kezdeményezései véleményében részletesen, a szükséges széles körű tanácskozásokat megtartva állást foglaljon a javasolt iránymutatásokról.

3. Általános megjegyzések a javasolt iránymutatásokról

3.1 A gazdasági és pénzügyi válság következtében Európa az elkövetkező években rendkívül feszült foglalkoztatási helyzettel fog szembesülni. Aktuális tanulmányok abból indulnak ki, hogy egy egész évtizedre szükség lesz a jelenlegi válságos évek alatt megszünt csaknem tízmillió munkahely visszaszerzéséhez ⁽³⁾. A munkanélküliség leküzdése ennek fényében az uniós és a tagállami politika egyik legfőbb célját kell hogy jelentse. Ennek az EGSZB szerint sokkal nagyobb mértékben kell tükröződnie az iránymutatásokban.

3.1.1 Összességében a javasolt iránymutatások száma az eddigi nyolcra most négyre csökkent, és az Európai Bizottság tervei szerint ezek 2014-ig változatlanok maradnak. Az EGSZB elvben üdvözli az iránymutatások ilyen összevonását és a többéves ciklust, megállapítja azonban, hogy a szöveg sok helyen igen általános és nem elég precíz. Attól tart, hogy az iránymutatások ezáltal csak korlátozott mértékben serkentik cselekvésre a tagállamokat. Az EGSZB számára mindenestre világos, hogy kevesebb iránymutatás esetén annál több egyértelmű és megbízható mutató szükséges, hogy az elért haladást mérni és felügyelni lehessen. Ez az egyes célcsoportokra irányuló intézkedésekre, valamint a szegénység elleni küzdelemre is érvényes.

3.2 Ezenkívül a közzétett foglalkoztatási iránymutatások alig tartalmaznak számszerű célkitűzéseket, eltekintve a következő három kiemelt uniós célra való utalásoktól, amely célok a tagállamok számára saját nemzeti célkitűzéseik meghatározására szolgálnak:

— a 20–64 év közötti nők és férfiak foglalkoztatási rátájának összesen 75 %-ra való növelése,

— az iskolából kimaradók számának 10 %-ra való csökkentése, valamint a felsőfokú vagy ennek megfelelő végzettséggel rendelkező 30–34 évesek számának legalább 40 %-ra való növelése,

⁽³⁾ Skills supply and demand in Europe: medium-term forecast up to 2020 (Cedefop, 2010), 35. o.

— az országos szegénységi küszöbök alatt élő európaiak számának 25 %-os csökkentése, ezáltal 20 millió ember kiemelése a szegénységből.

3.2.1 Az EGSZB ebben az európai megközelítés érezhető gyengülését látja, és kétségei vannak afelől, hogy a közös célkitűzések elérése terén nagyobb kötelező erővel bír-e az, ha a konkrét foglalkoztatáspolitikai kezdeményezések kidolgozása szinte kizárólag a tagállamok szintjére kerül át.

3.3 Az EGSZB nem egészen látja indokoltnak a visszafogottságot az európai célok megfogalmazása esetében, mivel a 2010 utáni stratégiáról szóló viták során kérte, hogy a jelenlegi stratégia közös céljait ne adják fel, ugyanakkor az egyes uniós országok kiindulási helyzetét figyelembe véve azokon túlmenő ambiciózus célokat fogalmazzanak meg ⁽⁴⁾.

3.3.1 Az EGSZB ebben az értelemben számos véleményében javaslatokat tett a foglalkoztatási iránymutatások keretében mérhető célok kiegészítését illetően is: a nemek közötti egyenlőség, a fiatalok foglalkoztatása, a hiányos szociális védelmet nyújtó munkakörülmények elleni harc, a szegénység elleni harc (a munkaviszonnyal rendelkezők esetében is), a fogyatékkal élők foglalkoztatása stb. terén ⁽⁵⁾.

3.4 Olyan egyértelmű célkitűzések, mint pl. a tartósan munkanélküliek visszavezetése a munkaerőpiacra, a fiatalok részére mielőbb munkahely vagy képzési hely felajánlása, megfelelő gondozóintézmények létrehozása a munka és a családi élet összeegyeztethetősége érdekében, a nemek közötti jövedelemkülönbségek csökkentése stb., mindaddig az európai foglalkoztatási stratégia gerincét képezték, és az EGSZB szerint ezeket fenn is kell tartani, és ahol szükséges, megerősíteni.

3.5 Az EGSZB bírálóan állapítja meg, hogy a javasolt foglalkoztatási iránymutatások keretében összességében kevés utalás történik a nemek közötti egyenlőség politikájára, illetve a nők támogatására. Ha ténylegesen csökkenteni akarjuk a szegénység kockázatát Európában, akkor elkötelezett célok és kezdeményezések szükségesek annak érdekében, hogy leépítsük a munkaerőpiacon jelenleg fennálló hátrányos megkülönböztetéseket és a nemek közötti jövedelemkülönbségek strukturális okait, valamint megszüntessük azokat az akadályokat, amelyek kizárják

⁽⁴⁾ HL C 128., 2010.5.18., 3. o.

⁽⁵⁾ Ld. az EGSZB következő véleményeit:

2009. szeptember 30., „Munka és szegénység: egy nélkülözhetetlen globális koncepció felé”, előadó: Nicole Prud'homme (HL C 318., 2009.12.23., 52. o.)

2009. október 1., „Kapcsolat a nemek közötti egyenlőség, a gazdasági növekedés és a foglalkoztatási arány között”, előadó: Béatrice OUIIN (HL C 318., 2009.12.23., 15. o.)

2009. október 1., „A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az EU ifjúsági stratégiája – befektetés és az érvényesülés elősegítése Megújított nyílt koordinációs módszer a fiatalok előtt álló kihívások és lehetőségek kezelésére (COM(2009) 200 végleges)”, előadó: Ionuț SIBIAN (HL C 318., 2009.12.23., 113. o.)

a nőket bizonyos foglalkozásokból, és korlátozzák a nők vállalkozási kezdeményezéseit ⁽⁶⁾. Ezek az iránymutatások mindenestre csekély mértékben járulnak ehhez hozzá.

4. Konkrét megjegyzések és kiegészítési javaslatok a négy foglalkoztatási iránymutatáshoz

4.1 7. iránymutatás: A munkaerő-piaci részvétel növelése és a strukturális munkanélküliség csökkentése

4.1.1 Az EGSZB alapján véve támogatja azt az uniós célt, hogy 2020-ra 75 %-ra nőjön a 20–64 év közötti nők és férfiak foglalkoztatási rátája. Ez rendkívül ambiciózus cél, mivel nemcsak összességében emelték meg a célul kitűzött kvótát, hanem ugyanakkor (az eddigi célkitűzéssel összehasonlítva) kivették belőle a 15–19 évesek korcsoportját is. Az EGSZB tudni szeretné, miért vették ki a fiatal munkavállalók csoportját az összefoglalkoztatási ráta számításából.

4.1.2 Ennek kapcsán az EGSZB megállapítja azt is, hogy a jelenlegi rekordmértékű, csaknem 24 milliós munkanélküliség esetében a munkaerőpiacokon felmerülő probléma nem általánosságban a munkaerőhiányra, hanem a képzett munkaerő egyes tagállamokban jellemző hiányára, valamint a rendelkezésre álló foglalkoztatás erőteljes hiányára vezethető vissza. Ezért a foglalkoztatás és a munkahelyteremtés fokozása érdekében a munka jobb elosztásához intelligens intézkedéseket és foglalkoztatási formákat is meg kell vizsgálni.

4.1.3 Éppen az EU-ban tapasztalható drámaian magas szintű munkanélküliség miatt nem korlátozódhat a politika a munkavállalók „foglalkoztathatóságának” javítására. A munkahelyteremtés, valamint a foglalkoztatási képességek hatékony mobilizálása érdekében a hangsúlyt eztán inkább – és erőteljesebben – a jövőre irányuló beruházásokra kell helyezni a K+F, az oktatás, az infrastruktúra, az egészségügy és a szociális szolgáltatások terén.

4.1.4 Az EGSZB ennek kapcsán aggályainak is hangot ad amiatt, hogy a teljes foglalkoztatás célja (amely a régi iránymutatásokban központi helyen áll) az új iránymutatásokban már nem szerepel. A szöveg csak a strukturális munkanélküliség és az „inaktivitás” csökkentését említi meg. Az EGSZB szerint a szóban forgó iránymutatást mindenképpen úgy kellene átdolgozni, hogy ismét a teljes foglalkoztatás felé vezessen.

4.1.5 Annak érdekében, hogy éppen a válság időszakában lehetőleg elkerüljük a munkakeresők számának további növekedését és a munkanélküliség strukturális megszilárdulását, valamennyi új integrált iránymutatásnak kiegyensúlyozott makrogazdaság-politikai mixet kell tartalmaznia, amely összeköti a kínálatorientált gazdaságpolitikát a keresletorientálttal.

⁽⁶⁾ Az EGSZB 2005. szeptember 29-i, „A nőket érintő szegénység Európában” című véleménye, előadó: Brenda KING (HL C 24., 2006.1.31.); az EGSZB 2007. július 12-i, „Foglalkoztatás a kiemelt népességcsoportokban (lisszaboni stratégia)” című véleménye, előadó: Wolfgang GREIF (HL C 256., 2007.10.27.), valamint ld. az esélyegyenlőségről szóló jelentést (COM(2009) 694).

4.1.5.1 Ez az EGSZB meglátása szerint a közzétett iránymutatások esetében, különösen azonban ebben az iránymutatásban, nincs biztosítva. A munkaerőpiacot érintő politikai ajánlások esetében a kínálati oldal egyértelműen túl nagy hangsúlyt kapott (kulcsszó: a foglalkoztathatóság javítása). Ezt ellensúlyozni kell – méghozzá úgy, hogy több figyelmet kap a jövőbeli növekedést és innovációt ösztönző, illetve a munkahelyteremtést elősegítő, intelligens keresletpolitika.

4.1.6 Nincs utalás arra sem, hogy a munkaerőpiac stabilizálását szolgáló növekedés visszaállítását elsősorban a belső piaci kereslet erősítése (állami és magán beruházások) révén kell biztosítani. Hiányzik annak tisztázása is, hogy a munkanélküliség további növekedésének megakadályozása érdekében nem szabad túl korán leállítani a konjunktúrát támogató intézkedéseket és a foglalkoztatás biztosítása terén megvalósuló beruházásokat. Ennek kapcsán az EGSZB szerint egy „kilépési stratégia”, illetve – a gazdaságpolitikai iránymutatásokban szereplő – konszolidációs tervek csak bizonyos konjunkturális, illetve foglalkoztatási kikötésekkel helyeselhetők.

4.1.7 Azt az ajánlást illetően, hogy a tagállamok a rugalmas biztonságra vonatkozó tanácsi alapelveket integrálják munkaerőpiaci politikáikba, meg kell jegyezni, hogy az iránymutatás elmulaszt utalni arra, hogy a munka minősége ugyanolyan fontos alapelv, mint a rugalmas biztonság, amit pedig az EGSZB több alkalommal szorgalmazott (7).

4.1.8 Az EGSZB továbbá annak tisztázását kéri, hogy a munkakeresésre való ösztönzést elsősorban hatékony munkaerő-piaci szolgáltatások rendelkezésre bocsátása révén kell biztosítani, és kevésbé a munkanélküliségi támogatásokkal kapcsolatos úgynevezett ösztönzők által. Ezért azt javasolja, hogy az első bekezdés utolsó mondatából töröljék „...a munkanélküliek jogait és aktív munkakeresésre vonatkozó köteleességét egyértelműen megállapító...” szövegrészt. Éppen a válságot tekintve tartja az EGSZB feleslegesnek a munkanélküliségi biztosítás feltételeinek szigorítására vonatkozó ajánlásokat.

4.2 8. iránymutatás: *A munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, képzett munkaerő, a munkaminőség fokozása és az egész életen át tartó tanulás ösztönzése*

4.2.1 Az EGSZB, amennyire üdvözlí, hogy a munkaminőség legalább az iránymutatás címében szerepel, annyira csodálkozik ugyanakkor azon, hogy ezt egyáltalán nem részletezik konkrétan (például az üzemi egészségvédelem, az egzisztenciát biztosító jövedelem, a munkaidő alakítása és a túl hosszú munkaidő megakadályozása, a munka/család összeegyeztethetősége témájában). Elvárta volna azt is, hogy a munkahelyek minőségére irányuló követelés szorosabban összefüggjön a

rugalmas biztonság stratégiájával, és ennek kapcsán hangsúlyozzák a belső és a külső rugalmas biztonság jelentőségét, hiszen a válság során éppen a rugalmas belső munkaerőpiacok állták meg a helyüket a legjobban.

4.2.2 Mivel az itt javasolt iránymutatás tartalmilag messzemenően megegyezik a következő, 9. iránymutatással, a kettőségek elkerülése érdekében komolyan meg kellene fontolni a két iránymutatás összevonását. Ezzel szemben külön iránymutatást kellene bevezetni a munka minőségének elősegítéséről.

4.2.2.1 Az EGSZB több ízben leszögezte, hogy a foglalkoztatás növekedése minőségi vetületére éppen akkor hárul különleges szerep, amikor mennyiségi célt tűznek ki a foglalkoztatási kvóták növelésére, mivel a bármi áron megvalósuló foglalkoztatás (kulcsszó: bizonytalan foglalkoztatási körülmények, „working poor”) nem lehet megoldás.

4.2.3 Az EGSZB ennek kapcsán megismétli azt a kérését, hogy térjenek vissza a minőséggel kapcsolatos foglalkoztatási célokhoz is, amelyek a lisszaboni stratégia elmúlt években végzett átdolgozása során messzemenően eltűntek (kulcsszó: laekeni mutatók a minőségi foglalkoztatás megteremtésének méréséhez) (8).

4.2.4 Ennek kapcsán az EGSZB javasolja, hogy az újonnan létrehozott munkahelyeket is rendszeresen felügyeljék minőségi szempontok szerint, és referencialapot javasol az európai munkaerőpiac előtt álló, az európai szociális partnerek által közösen meghatározott kihívásokról (9). Ide tartozik például, hogy a munkajognak a stabil szerződéseket kell támogatnia, és hogy egyetlen foglalkoztatottat sem szabad kizárni a megfelelő védelmet biztosító jogokból és a foglalkoztatás biztonságából, bármilyen szerződést kötött is.

4.3 9. iránymutatás: *Az oktatási és képzési rendszerek teljesítményének javítása minden szinten, valamint a felsőoktatásban részt vevők számának növelése*

4.3.1 Az EGSZB szerint a „jó munka” létrehozására irányuló politika, amelyhez hozzátartoznak a képzés és továbbképzés terén, valamint az egész életen át tartó tanulás terén kitűzött ambiciózus célok is, jelentősen hozzájárul a növekedéshez és a termelékenység fokozásához. Az EGSZB ezért üdvözlí a megfelelően kiemelt témákat.

4.3.2 Az előző iránymutatáshoz hasonlóan ebben is találhatók utalások a munkaerőpiacról való kirekesztés által fenyegetett fiatalok esetében alkalmazandó mutatóra. A tagállamoknak célirányos lépéseket kell tenniük a korai iskolaelhagyás megakadályozására, hogy csökkentsék az olyan fiatalok számát, akiknek sem munkájuk nincs, sem iskolai vagy szakmai végzettséggel nem rendelkeznek. Ezt a központi kérdést az EGSZB szerint egyértelműbben kifejezésre kell juttatni, például olyan ambiciózus célkitűzések megtartásával, mint a következők:

(7) Az EGSZB 2008. április 22-i, „A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A rugalmas biztonság közös elveinek kidolgozása felé: több és jobb munkahely a rugalmasságon és biztonságon keresztül” című véleménye, COM(2007) 359 végleges, előadó: Thomas JANSON, társelőadó: Christian ARDHE (HL C 211., 2008.8.19.), valamint 2009. november 4-i, „A lisszaboni stratégia 2010 után” című véleménye, főelőadó: Wolfgang GREIF, CESE 1722/2009., 3.4.3. pont.

(8) HL C 128., 2010.5.18., 3. o.

(9) Key challenges facing European labour markets: Joint analysis of European Social Partners (2007), 61. o.

- a fiatalok munkanélküliségének legalább 50 %-os csökkentése,
- a munkát vagy szakképzési helyet kereső fiatalok esetében maximum négy hónapos „aktiválási” határidő.

4.3.3 Az EGSZB emlékeztet arra, hogy az EU2020 stratégia részét képező cél, a 75 %-os foglalkoztatási ráta elérése megfelelő foglalkoztatáspolitikai intézkedéseket tesz szükségessé a fogyatékkal élőkre vonatkozóan is, akik a munkaképes korúak 16 %-át teszik ki. Ebben az értelemben az EGSZB üdvözli, hogy a 7. és a 10. iránymutatás külön megemlíti ezt a népességcsoportot. Ezen túlmenően az EGSZB üdvözölné, ha a 9. iránymutatás megemlítené a fogyatékkal élők képzését és továbbképzését is.

4.4 10. iránymutatás: *A társadalmi összetartozás erősítése és a szegénység elleni küzdelem*

4.4.1 Az EGSZB hangsúlyozottan üdvözli, hogy „A társadalmi összetartozás erősítése és a szegénység elleni küzdelem” külön iránymutatást képez. Ezáltal ugyanis igazolva látja azt a több alkalommal elhangzott kérését, hogy a növekvő szociális egyenlőtlenség miatt Európában közös intézkedések szükségesek a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem érdekében. Ehhez egész sor, az egyes célcsoportokra irányuló intézkedés szükséges. Az EGSZB szerint különösen a gyermekek és fiatalok elszegényedése veszélyének csökkentését kell erősebben hangsúlyozni és konkrétabb célokkal kiegészíteni az iránymutatásban.

4.4.2 Az elszegényedés veszélyének csökkentése esetében is egy sor stabil és megbízható mutató szükséges, hogy mérni és felügyelni lehessen az előrelépéseket. Az EGSZB amellet foglalt állást, hogy a szegénységi kockázati rátát mint általánosan használt viszonylagos szegénységi mutatót mindenképpen alkalmazni kell. Az EGSZB szerint ésszerű további, kiegészítő mutatókat is kidolgozni, amelyek mérik például a jövedelem és a vásárlóerő viszonyát, valamint a jövedelemkoncentrációt (lásd: Gini-együttható) is. Ez azonban semmi esetre sem vezethet a központi célkitűzések felhívulásához.

4.4.3 Az EGSZB üdvözli azt a tagállamoknak szóló ajánlást, hogy a szegénység csökkentése érdekében ösztönözni kell a társadalomban és a gazdaságban való teljes részvételt, és bővíteni kell a foglalkoztatási lehetőségeket.

4.4.3.1 Az EGSZB ennek kapcsán csatlakozik egy nemrég készült európai bizottsági tanulmány következtetéseihez, amelyek szerint a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben prioritásként kell kezelni a munkaviszonyban állók szegénysége elleni intézkedéseket is⁽¹⁰⁾. Javasolja, hogy garantálják az egzisztenciát biztosító jövedelmeket, és ebben az értelemben lépjenek fel az alacsony bért fizető ágazatok növekedése ellen, amihez az alábbiak is hozzátartoznak:

- a bizonytalan foglalkoztatási viszonyok visszaszorítása a tartós, szociálisan biztosított munkakörülmények javára,
- a képzési és munkavállalási szakaszok közötti átmenetek társadalombiztosítása,
- a továbbképzésre és a munkahelyteremtésre irányuló aktív munkaerőpiac-politika hatékony koncepcióinak támogatása, főként azok esetében, akik képzési hiányosságaiak következtében ki vannak zárva a munkaerőpiacról,
- a fiatalok munkanélkülisége elleni küzdelemnek és a munkaerőpiacról kirekesztettek integrációjának a középpontba állítása.

4.4.3.2 Mindezeket a pontokat fel kell venni ebbe az iránymutatásba, illetve erősebben kell hangsúlyozni őket. Ennek kapcsán az EGSZB megismétli azt a nemrég tett javaslatát, hogy tűzzenek ki célokat a minimális jövedelmek és a jövedelempótlási rendszerekre vonatkozóan.

4.4.4 A szegénység elleni küzdelemhez elsősorban olyan csoportokra vonatkozó foglalkoztatás- és oktatáspolitikai intézkedésekre van szükség, amelyeket az átlagosnál nagyobb mértékben fenyeget a szegénység (például a gyermeküket egyedül nevelő nők, a bevándorló háttérrel rendelkezők, az alacsony nyugdíjjogosultsággal rendelkező idősebbek, a fogyatékkal élők). Egyértelműbb szövegrészek és célkitűzések lettek volna kívánatosak az ilyen személyek társadalmi és munkaerőpiaci integrációját illetően.

4.4.5 Az EGSZB kedvezően fogadja, hogy a javaslat megemlíti a szociális gazdaság értékes szerepét a munkahelyek teremtése és biztosítása, valamint a szegénység elleni küzdelem terén, továbbá hogy kifejezetten felszólítja a tagállamokat a szociális gazdaság aktív támogatására. Ez összhangban áll az EGSZB azon kérésével, hogy teljes mértékben aknázzák ki a szociális gazdaságban rejlő lehetőségeket, főként a szociális szolgáltatások terén történő munkahelyteremtést illetően.

Kelt Brüsszelben, 2010. május 27-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI

⁽¹⁰⁾ Working poor in Europe, Eurofound-Study 2010.

MELLÉKLET

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményéhez

A következő módosító indítványt, amelynél a támogató szavazatok száma az összes leadott szavazat legalább egynegyede volt, a vita során elutasították.

4.2.2. pont

A következőképpen módosítandó:

„Mivel az itt javasolt iránymutatás tartalmilag messzemenően megegyezik a következő, 9. iránymutatással, a kettősségek elkerülése érdekében komolyan meg kellene fontolni a két iránymutatás összevonását. Ezzel szemben külön iránymutatást kellene ~~bevezetni~~ kidolgozni a rugalmas biztonsághoz, amely többek között a munka minőségét is tartalmazzanek elősegítéséről.”

Indokolás

Magától értetődik.

A szavazás eredménye:

Mellette:	58
Ellene:	73
Tartózkodott:	2
